

1968-02-20

AFSENDER

Steingrim
Laursen

MODTAGER

Sonja Ferlov Mancoba, Ernest Mancoba, Wonga
Mancoba

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Dateringsbegrundelse:
Datering i brev.

Generel kommentar:
Sonja Ferlov Mancoba udstillede som
gæst på Den Frie i 1968.

Omtalte personer:
Ejler Bille
Agnete Bjerre
Ib Braase
Frede Christoffersen
Den Frie Udstilling
Jan Groth
Høstudstillingen
Poul Jensen
Elise Johansen
Christian Poulsen
Poul Vad

Omtalte værker:
Sonja Ferlov Mancoba, Den lille
nænsomme, 1951.
Sonja Ferlov Mancoba, L'accord,
1967.

Arkivplacering:
Ferlov Mancoba arkivet.

DOKUMENTINDHOLD

Et langt brev fra Steingrim Laursen, hvor han redegør for Ernest Mancoba og Sonja Ferlov Mancobas omdømme og "resonans" i det danske kunstmiljø. Han skriver om kurateringen og modtagelsen af Sonja Ferlov Mancobas værker på Den Frie. Han beretter også om hans planer for samarbejdet med Mancobaerne, blandt andet med en Sonja Ferlov Mancoba udstilling.

TRANSSKRIFTION

20.2.68

Kære alle tre,
hvor jeg dog daglig glæder mig over vores nyvundne og dog gamle venskab. Det åbner i mig kilder som nu vælder frem og når jeg læser jeres brev er det ofte svært at holde tårerne tilbage. Hvor er det vidunderligt at være en del af et fællesskab. Jeg er samtidig klar over det ansvar der følger med og skal nok prøve at leve op til det.
Jeg tror at en af grundene til at det gik "Høst" så dårligt på det etiske plan var, at man xxxxxxxx ikke gør sig ansvaret klart ved at tage del i et fællesskab, ved at "indgå" et venskab. Da var da også en japansk pige der åbnede mine øjne herfor, og derved for den stærke degeneration af samfundets sammenhold som velfærdet fører med sig.
Sonja skriver at du næsten ikke kan nå at følge med min brevstrøm – sagt med andre ord – (jeg ser sætningen kan misforstås, den er nu ment pænt) Du ved jeg har så meget at fortælle for der sker så meget på Mancoba planet her og da jeg har en del tid skriver jeg disse bog-breve. I behøver nu altså ikke tænke hver gang, xxx! nu skal jeg altså til at skrive igen. Jeg ved Jeres tempo er anderledes end mit, og jeg ved at ting overvejes dybere hos jer, så jeg forstår, hvis der går et "par breves tid" mellem brevene; ligesom jeg forstår at I må have Jeres tid til at blive færdig med Jeres arbejder. Det sidste er stærkt understreget. det er mig meget magtpåliggende at I frigøres for ydre press så vidt som muligt. derfor vil jeg jo så meget desto nødigere have at jeg skal stå som en ventende/krævende mærk xxx vor jer. Og det er altså heller ikke tilfældet. Jeg glæder mig meget til at høre om og til at se mere til Ernests arbejder. Jeg har talt en del med folk om Ernests arbejder for at høre, hvor dag de bliver forstået. du har absolut en resonans her, Ernest, og du skulle bare se, hvor folks ansigter lyser op når de taler om dine billeder. Poul Vad er stærkt entusiastisk og jeg glæder mig meget til engang at lave en udstilling med dine arbejder. Agnethe Bjerre, Frede Christoffersens kone,

fortalte at også Bille sætter Ernests arbejder ganske overordentligt højt. Også jeg føler en mægtig igangsættende kraft komme fra dine arbejder, og det rykker derfor meget i mig for at komme i gang med mit galerie for at kunne dele denne glæde og inspiration med andre.

Også Sonja ting bliver der meget "taget del i" på "Den Frie". Jeg stiller mig altid op i nærheden for at høre andre, Også du har så ganske bestemt et stort publikum såvel blandt de helt unge op til de mere modne. Jeg var glædelig overrasket over alle de grønskollingers jubeludbrud ved at se dig. Men jeg tror de faktisk er meget mere modne og åbne end vi fatter og så sandelig mere voksne end min generation i den alder.

Sonja arbejder er simpelthen opstillet som en drøm. De er så stramt opstillet og placeret med en sådan forståelse for de enkelte skulptureres udtryk og for deres indre forhold at de vækker xxx gør en helt blød indeni, og virkelig for sagt det de skal sige helt klart.

den opstillingskomite skulle have en guldmedalje for opstillingen. Jeg har udtrykt min begejstring for Poul Jensen og håber han bringer den videre, for det fortjener den xxxx.

I informations anmeldelse har der indsneget sig en fejl. Kunstfonden har ikke også købt "den lille nænsomme", desværre. Jeg er glad for at Kunstfonden har godkendt vores priser med det nye køb. Det giver jo også dig en vældig rettesnor. Husk nu min ven Gxxxxxs "kloge" ord om beskedenhed. Så vidt jeg husker er udkastet større end l'accord og xxx udkastet er udformet i ½ størrelse. Du kan evt. diskutere pris med Braase som tager til Paris på fredag. Han sender kort før han kommer. Han er en mægtig sød, - i ordets bedste betydning – og mild mand, som man alligevel ikke løber om hjørner med.

Jeg har besøgt Tokantens nye ejer for at evt og købe din der stående skulptur med henblik på en større udstilling. Køb var ikke umuligt men nu må jeg se om vi kan få lov at tage afstøbning. Jeg skal ind og tale med ejerindens mand, xxx xxxxx xxx og xxxx da jeg kom i går.

Jeg er meget glad for at have lært Vad at kende. Jeg tror vi vil kunne få et udmærket samarbejde. Jeg har fortalt ham om vores/mine planer og han er fuld af hjælpsomhed. Han har allerede forsynet mig med gode introduktioner bl. a. det er som om jeg nu ved min nye arbejde og min nye mission har opnået en voksenhed jeg aldrig har feks. i

Grønlandsministeriet.

Christian, som har lovet at introducere mig til Elise Johansen, hvad jeg glæder mig meget til, har virkelig gjort et fint arbejde med at arrangere delegationen på den frie. Han har været så ked af misforståelsen med

Carlsbergfonden. Fonden har ladet forlyde, at den er xxxxxx p.t. og derfor overhovedet ikke vil foretage indkøb på "Den Frie". det lyder mærkeligt men skulle være ganske vist.

Jeg fotograferede Sonjas arbejder for jeg kørte dem ind på Den Frie. Som I ser, er det ikke på det fotografiske område jeg udtrykker mig bedst. Men billederne, kan da allenfals give en idé om l'accord og dens familie hos mig.

Jan har lige ringet og der er en lang enquete med Christian i billedbladet. Jeg sender det en af de nærmeste dage.

Jeg har forsøgt at få en af de billige billetter til Paris før de udløber, men det synes umuligt så bliver det først hen på sommeren jeg kommer, too bad. Jeg må tilstå og jeg håber ikke Sonja bliver vred, at jeg, da jeg hørte frakken passede, bare købte en dragt og en varm kjole. Jeg husker, hvor du frøs, da vi kom hjem fra frokost hin dag, og det er xxxxxxx. Tøj er så billigt her og især i forhold til priserne i Frankrig så derfor har jeg tilladt mig dette. Jeg har i formiddag indleveret tøjet til rensning, for så kan jeg sende det som glemte klæder. Det går jo ikke når de endnu lugter af butik. Jeg håber ikke jeg har blandet mig for meget i jeres anliggender. efter endt rensning sender jeg så tøjet.

Nu ikke mere for i dag. Med mange kærlige hilsner
fra Jeres
Steingrim

20. 8. 68

Kære alle Tre,

Skovt jeg dog daglig glæder mig over
væres nyvundne og dog så gamle
venskab. Det åbner i mig kilder
som nu velder frem og når jeg
læser jeres breve er det ofte
næsten at holde Tårerne tilbage.
Skovt er det vidunderligt
at være en del af et fælles-
skab. Jeg er samtidig klar
over det ansvar der følger med
at skal nok prøve at løse
op til det.

Jeg tror at en af grundene
til at det går "Helt" så
dårligt på det edisde plan
er, at man har glemme

ikke give mig ansvaret Klaus
ved at tage det i et fælles-
skab, ved at "indgive" et ven-
skab. De var da også en japansk
pige der åbnede min øje herfor,
og derved for den stærke de-
generation af samfundets sam-
menhold som velfærdens fjende
med sig.

Så nu minner at du næsten
ikke kan nå at følge med
min brevstrøm - sigs med an-
dne ord - (jå der retningerne
kan misforstås, den er min
mindst pænd) nu ved jeg her
så meget at fortælle for det
skal vi meget på de gamle
plante her og da jeg har
en del her skrevet om
dette bog-brev. I behøver
nu altså ikke tænke hver
gang, kom! nu skal
jeg altså til at minne
igen. Jeg ved jeres tempo
er anderledes end min,

II

og jeg ved at being overens om dy-
bake hos jer, så jeg forstod, hvis
der gik et "par brøns lid" mellem
brønnen; ligesom jeg forstod at
I mig har jens lid lid at
blive ferdig med jens arbejde.
Det sidste er stærkt understre-
get. Det er mig meget meget
pålyggende at I fejrer for
ydre pros så vidt som min-
lige. Derfor vil jeg jo så meget
dette sidste have at I skal
stå som en venskende/kærlig
mødet mig. for jer. Og det er
altså helt min tilfælde.

Jeg glæder mig
meget til at høre om og
til at se mine til Eriks
arbejde. Jeg har talt en
del med folk om Eriks
arbejde for at høre, hvor
dag de skal prestere. De
har absolut en kaonans
have, Eriks, og der skulle

kan se, hvor jeres ansigt
lyser op når de taler om
dine billeder. Poul Vad er
stærkt entusiastisk og
jeg glæder mig meget til
udgang af bare en ud-
stilling med dine arbej-
de. Agnelle Bjeune, Frde
Christoffersens kone, fortalte
at og vi Bille sætter
Eriks arbejder ganske
overordentligt højt.
Også jeg føler en nærliggende
igang sættende kraft kom-
me fra dine arbejder,
og det påvirker derfor
meget i mig for at
komme igang med
mit galleri for at
kunne dele denne
glæde og inspiration
med andre.
Også Louys ting bliver
de meget "tagit del i"
på "Les Frie". Jeg stiller

164

Min altid og i nærværelsen for
ad sine andre. Og da den
har vi ganske brønden
et stort publikum vi-
rd blandt de held unge og
sit de mine modre. J
var glædelig overkøbet om
alle de grønningens fa-
buldrøsend ved at se dig.
Men j, tror de færdig
er simpel mine modre og
isue end vi fatter og vi-
sandelig mine voksne end
min generation i den et-
det.

Søjles arbejde er simpel
en opstillet om en
drøm. Le er vi stramt
opstillet og plejend med
en videns protractor for
de enkelte Malpeters
udtryk og for deres indre
forhold ad de ~~vedt~~ det
gør en held blot indre,

og vnderlig for sigs det de
skal sig helt Klaus.

Den opstillingskomitee skulle
have en guldmedalje for
opstillingen. Jeg har udtrykt
min bezytning for Poul Jensen
og hvor han bringer den
videre, for det jørgens de
sige.

I informations aarsindblik
har de indtrykt sig en
fjøl. Kunstfonden har ikke
og i køb "den lille nansan-
me", der være. Jeg er
glad for at Kunstfonden
har godkendt vores pris,
at det nye køb. Det giver
jo også dig en vældig rette-
me. Husk en min ven
Gordens "Kloge" ord om be-
dunkend. Så vidt for Kunst
er udvasket stovne end
L'accord og skal udvasket
er udvasket i 12 stovne.
Du kan evt. diskutere pris

IV

med Brauer som tap til Høier
på fredag. Han sender Koes til
hans Kamm. Hans er en meget
sød, - i ordets bedste betydning -
og mild Mand, som man
alligevel vilke løbe om bjør-
ne med.

Jeg har besøgt Tokandens
nye ejr for at se at
købe den der stenede skulps-
sen med humler på
en storre udstilling. KSB
var vilke kunde se om vi
ville se om vi kan for lov
at tage aftegning. Jeg skal
und at tale med en anden
mand, som vilke und og
hvort de jeg kom i går.

Jeg er meget
glad for at have kendt ved
at kende. Jeg tror vi vil
kunne få et udmærket
samarbejde. Jeg har for-
talt ham om vores planer
mine

og kan er fuld af hjælpsom-
hed. Han har allerede frey-
met mig med gode introdu-
ktioner bl. a. til en søn der
jå sin tid min nye arbejde
og min nye mission har
opnået en voksende indflydelse
aldrig har ført i grøn-
lands missionærarbejde.

Christiana, som har været os
i indledning mig til Eliac
Johansen, hvad der glæder mig
meget til, har virkelig
gjort et fint arbejde til
et ærkeangene delegation
på den vej. Han har
været så vid af udførelsen
med Carlsberg fonden. Fon-
den har ladet sig høre
at den er penges r. t.
og derfor overhovedet
ikke vil foretage ind-
tægter på "den Frihed". Det
lyder mærkeligt men
skulle være ganske vist.

V

Jeg fotograferede Louises arbejder
for at kunne dem ind på den
trois. Men i det. er det, ikke
på det fotografiske område, og
udtrykket, mig brød. Men
ordene, kan de alligevel
give en idé om l'accord
og dens familie hos mig.
Jeg har lige skrevet at det
er en lang engelsk rund
ekspedition i billedbladet.
Jeg sender det om af de
nærmeste dage.

Jeg har foreslået at jeg en
af de billigste billetter til
Paris for de udløbet, men
det synes umuligt at
blive det præcise. Men på
sammen med kommunen,
to bed. Jeg vil tilstede
og jeg har ikke Louisa
bliver ved, at jeg, da
jeg havde prøvet på
hvor godt en drags og!

en sød og god. Jy huser,
hvor du var, da vi kom
hjem fra Peterss min dag,
og det var virkelig. Top
er vi tilligt her og var
i forhold til priserne i
Frankrig så meget høj
allede ringe ditte. Jy
her i forundtogs indkomst
togt til Kensing, for
vi kan vi sende det
som glimts klæde, det
gik jo ikke når de end-
nu lygte af Gulde.
Jy hider ikke vi har blanded
ring for Kensing i fine an-
lygter.
Efter endt Kensing sendt
vi vi tog.
Nu ikke venne for i dag
dud mange Kensing klæde
fra fine
Kensing